

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, Chișinău, MD-2068, str. Alecu Russo, 1, bloc A-1, Etajul 2
tel: + 373 (22) 274 565; E-mail: office@competition.md; www.competition.md

DECIZIE mun. Chișinău

din 13.11.2023

nr. ASR - 55

Plenul Consiliului Concurenței,

acționând în temeiul art. 41 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, art. 2 și art. 10 din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, Hotărârii Parlamentului nr. 331 din 30.11.2018 privind numirea în funcție a membrilor Plenului Consiliului Concurenței, Hotărârii Parlamentului nr. 33 din 17.02.2022 privind numirea în funcție a unui membru și președinte al Plenului Consiliului Concurenței,

în conformitate cu prevederile Regulamentului privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.1 din 30.08.2013,

analizând notificarea măsurii de sprijin sub formă de împrumut cu dobânzi (condiții) preferențiale, Societății pe acțiuni "Energocom" (în continuare – S.A. "Energocom"), parvenită de la Ministerul Finanțelor prin intermediul Sistemului informațional automatizat "Registrul ajutoarelor de stat" cu nr. 00789 din data de 10.02.2023, materialele anexate și nota examinatorului

A CONSTATAT:

I. CONTEXTUL MĂSURII

1. Aprovizionarea globală cu gaze naturale se estimează de a rămâne limitată în continuare, iar Republica Moldova este dependentă 100% de importurile de gaze naturale. În același timp, Moldova nu dispune de capacități de stocare a gazelor naturale, acestea fiind posibil a fi stocate în statele vecine sau în alte țări ce dispun de instalații de stocare. Gazele naturale sunt principala resursă utilizată pentru producerea energiei electrice și termice - ceea ce amplifică fluctuația sezonieră a cererii la nivel de țară.
2. La rândul său, Republica Moldova se confruntă cu mai multe provocări critice în sectorul energetic, care au fost accentuate de situația tensionată din țara vecină. Deși, există în prezent un contract de furnizare a gazelor naturale pe un termen de cinci ani între SA „Moldovagaz” și SAP „Gazprom”, în continuare persistă riscul privind rezoluțiunea unilaterală a contractului de către SAP „Gazprom”, astfel

existând pericolul ca în orice moment livrările de gaze naturale să fie limitate sau sistate. Totodată, există riscul lipsei unor surse (alternative) sigure și competitive de import a gazelor naturale și energiei electrice, în sensul achiziționării acestora la prețuri rezonabile și transportul lor către Republica Moldova.

3. Astfel, urmare a ratificării de către Parlamentul Republicii Moldova prin Legea nr. 206/2022 a Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (în continuare-BERD), în vederea realizării proiectului „Securitatea furnizării gazelor naturale”, urmează să fie asigurată posibilitatea acumulării unor stocuri de gaze naturale suficiente pentru acoperirea unui eventual deficit de gaze naturale și/sau va fi facilitat procesul de diversificare a furnizorilor de gaze naturale și a rutelor de aprovizionare.
4. Ministerul Finanțelor, în baza art. 8 al Legii nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat și a Regulamentului privind forma de notificare, procedura de examinare și adoptare a deciziilor cu privire la ajutorul de stat, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Concurenței nr.1 din 30.08.2013, a notificat intenția de acordare a măsurii de sprijin sub formă de împrumut cu dobânzi (condiții), preferențiale S.A.”Energocom”, cu anexarea formularului general de notificare a ajutorului de stat.
5. Notificarea a devenit efectivă la data de 22.09.2023.
6. Comunicatul privind examinarea notificării a fost plasat pe pagina web oficială a Consiliului Concurenței la data de 29.09.2023, în conformitate cu prevederile art.18 alin. (1) din Legea nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat, în vederea asigurării transparenței în procesul decizional. Urmare a comunicatului privind examinarea notificării, nu au parvenit obiecții și propuneri.

II. BAZA LEGALĂ PENTRU ACORDAREA MĂSURII DE SPRIJIN

- Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni.
- Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale.
- Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare nr. 53417, în vederea realizării proiectului „Securitatea furnizării gazelor naturale”, semnat la Chișinău, în data de 23 iunie 2022.
- Legea nr. 206/2022 pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „Securitatea furnizării gazelor naturale”.
- Contractul de recreditare nr. 1 din 22/2022 a împrumutului destinat realizării Proiectului „Securitatea furnizării gazelor naturale”, încheiat între Ministerul Finanțelor și S.A. „Energocom”.
- Hotărârea Guvernului nr.668/2022 cu privire la crearea și menținerea stocurilor de securitate de gaze naturale.

- Hotărârea Guvernului nr. 589/2022 cu privire la impunerea obligației de serviciu public în vederea asigurării securității aprovizionării cu gaze naturale în situație de urgență.
- Hotărârea Parlamentului nr.41/2022 privind declararea stării de urgență, (cu modificările ulterioare).
- Hotărârea Parlamentului nr.245/2022 privind prelungirea stării de urgență.

III. BENEFICIARUL MĂSURII DE SPRIJIN

7. În conformitate cu art. 3 al Legii nr.139/2012 cu privire la ajutorul de stat, beneficiar al ajutorului de stat este orice persoană fizică sau juridică independentă, angajată într-o activitate economică ce constă în oferirea de bunuri sau servicii pe o piață, care primește un ajutor de stat.
8. Potrivit informației prezentate de către Ministerul Finanțelor, beneficiarul măsurii de sprijin este S.A. „Energocom”, IDNO 1004600074938, fondatorul și unicul acționar al căreia este statul prin intermediul Agenției Proprietății Publice. Sediul întreprinderii: mun. Chișinău, str. Vasile Alecsandri, 78, MD-2012.
9. S.A. „Energocom” activează în baza licențelor eliberate de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică cu nr. AC nr.001293 din 16.01.2018 (valabilă până la 16/01/2028 - cu prelungire ulterioară), pentru furnizarea energiei electrice și nr. AC nr.001294 din 16.02.2018 (valabilă până la 16/02/2043 - cu prelungire ulterioară), pentru furnizarea gazelor naturale.
10. Potrivit Hotărârii Guvernului nr.589/2022 cu privire la impunerea obligației de serviciu public în vederea asigurării securității aprovizionării cu gaze naturale, S.A. „Energocom”, întreprindere care deține licență pentru furnizarea gazelor naturale, în limitele teritoriului autorizat prin licențele operatorilor de sistem, are obligația de asigurarea securității aprovizionării cu gaze naturale în situații de urgență, prin realizarea achizițiilor și/sau asigurarea stocurilor de gaze.
11. Iar, prin Hotărârea Guvernului nr.668/2022 cu privire la crearea și menținerea stocurilor de securitate de gaze naturale, Guvernul a desemnat S.A. „Energocom”, în calitate de entitate pentru crearea și menținerea stocurilor de securitate, prin încheierea acordurilor și contractelor necesare cu operatorii depozitelor de stocare, precum și cu operatorii depozitelor din țările vecine, din țările părți ale Comunității Energetice și din statele membre ale Uniunii Europene.
12. Totodată, prin Certificatul emis de autoritățile române în temeiul art.171) alin. (1) Legea României nr. 359/2004, a fost înființată sucursala S.A.„Energocom” Chișinău din orașul Otopeni, România. Astfel, din anul 2022, S.A.„Energocom” Chișinău din orașul Otopeni, România, deține licență pentru desfășurarea activității de trader a energiei și licență pentru desfășurarea activității de furnizare a gazelor naturale. Scopul înființării sucursalei din România este asigurarea securității energetice a Republicii Moldova, în perioada crizei energetice, prin accesare rapidă a furnizorilor de pe piața Uniunii Europene.

13. Activitatea de bază a S.A. „Energocom” (conform CAEM2: D35.14-comercializarea energiei electrice și D3523-comercializarea combustibililor gazoși prin conducte) este atât furnizarea energiei electrice la tarife nereglementate, furnizarea gazelor naturale, cât și achiziționarea energiei electrice din surse regenerabile pe întreg teritoriul al Republicii Moldova.
14. Rezultatele economico – financiare ale întreprinderii pentru anul 2022, pe baza datelor din informațiile prezentate de către furnizor, sunt prezentate în tabelul 1.

Tabelul 1

Indicatorii din Situația de profit și pierdere	TOTAL, lei	Energie electrică, lei	Gaze naturale, lei
Venituri din vânzări	8.748.389.197	6.540.782.192	2.207.607.005
Costul vânzării	8.813.350.373	6.709.102.141	2.104.248.232
Profit brut/pierdere neta	-64.961.176	-168.319.949	103.358.773
Alte venituri din activitatea operațională	256.872.783	245.985.727	10.887.056
Cheltuieli de distribuție	42.001.822	40.758.183	1.243.639
Cheltuieli administrative	28.418.560	13.136.066	15.282.494
Alte cheltuieli din activ operațională	53.636.366	28.686.703	24.949.663
Rezultatul din activitatea operațională	67.854.859	-4.915.174	72.770.033
Venituri financiare	231.687.424	54.271.330	177.416.094
Cheltuieli financiare	162.762.895	10.071.887	152.691.008
Rezultatul din alte activități: profit (pierdere)	68.924.529	44.199.443	24.725.086
Profit / pierdere până la impozitare	136.779.388	39.284.269	97.495.119
Cheltuieli privind impozitul pe venit	-5.722.606	-1.643.584	-4.079.022
Profit / pierdere al perioadei de gestiune	142.501.994	40.927.853	101.574.141

Sursă: Formularul general de notificare

IV. DESCRIEREA MĂSURII DE SPRIJIN NOTIFICATE

15. Ministerul Finanțelor a notificat măsura de sprijin ce constă în acordarea unui împrumut cu dobânzi (condiții), preferențiale S.A. „Energocom”, pentru realizarea proiectului „Securitatea furnizării gazelor naturale”.
16. Cu referire la informația prezentată de către furnizor, în baza Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Securitatea furnizării gazelor naturale”, cât și a Contractului de recreditare nr. 1 din 22 august 2022, încheiat

între Ministerul Finanțelor și S.A. „Energocom”, S.A. „Energocom” va beneficia de un împrumut cu dobânzi preferențiale în valoare de 300 000 000 Euro pentru achiziția și realizarea stocurilor strategice de gaze naturale, precum și diversificarea furnizorilor și a surselor de aprovizionare cu resurse energetice.

17. Împrumutul este acordat pe o perioadă de 3 ani. Pe toată durata proiectului, împrumutul prevede o facilitate de tip „Revolving” (rambursare-reutilizare), reînnoirea fiecărei tranșe pentru utilizare, iar în al doilea și al treilea ciclu de împrumut va fi la discreția exclusivă a BERD, în urma unei cereri scrise din partea împrumutatului. Rata dobânzii pentru Tranșa de diversificare și Tranșa de urgență debursată este variabilă și va fi anunțată de către BERD, în conformitate cu prevederile Acordului de împrumut (rata EURIBOR pentru 6 luni plus marja 1%, în cazul în care rata EURIBOR 6 luni este negativă, rata EURIBOR va fi considerată 0%), comisionul de angajament – 0,50 % anual calculat din soldul împrumutului BERD neretras, comision unic în mărime de un procent (1%) din suma principală a Tranșei de diversificare și a Tranșei de urgență (3 000 000,00 Euro), penalitatea - rata dobânzii stabilită conform pct. 8.1 din Contractul de recreditare nr.1 din 22 august 2022 plus 2,0%, anual, calculată de la suma plăților expirate, calcularea plăților aferente, precum și achitarea acestora și a sumei principale se efectuează semi-anual.
18. Valoarea măsurii de sprijin, ținând cont de diferențele între dobânzile care ar urma să fie platite de către S.A. „Energocom”, pentru perioada anilor 2023-2025, constituie 411 689 626,94 lei (conform tabelului 2).

Tabelul 2

Calculul elementului de ajutor ținând cont de diferențele între dobânzile care ar urma platite de către S.A. „Energocom”

Nr. de rând	Perioada	Suma împrumutului către rambursare, euro	Soldul împrumutului, euro	Dobânda împrumutului (contract) =1,947%, euro	Dobânda împrumutului (piața 4,14), %, euro	Diferența între dobânzi (6-5) euro	Valoarea măsurii în moneda națională, lei
1	2	3	4	5	6	7	8
gratie	01.05.2023		300 000 000	654 408,33	1 391 500	737 091,67	14 263 681,97
gratie	01.07.2023		300 000 000	329 908,33	701 500	371 591,67	7 190 781,82
gratie	01.08.2023		300 000 000	2 303 950,00	4 899 000	2 595 050,00	50 217 591,07
gratie	01.10.2023		300 000 000	659 816,67	1 403 000	743 183,33	14 381 563,64
gratie	01.05.2024		300 000 000	1 649 541,67	7 366 250	5 716 708,33	110 625 737,97
gratie	01.07.2024		300 000 000	329 908,33	701 500	371 591,67	7 190 781,82
gratie	01.08.2024		300 000 000	3 299 083,33	7 015 000	3 715 916,67	71 907 818,19
gratie	01.10.2024		300 000 000	659 816,67	1 403 000	743 183,33	14 381 563,64
1	01.05.2025	35 000 000	265 000 000	1 644 133,33	3 496 000	1 851 866,67	35 836 027,43

2	01.07.2025	65 000 000	200 000 000	214 440,42	455 975	241 534,58	4 674 008,18
3	01.08.2025	70 000 000	130 000 000	3 288 266,67	6 992 000	3 703 733,33	71 672 054,85
4	01.10.2025	130 000 000	0	428 880,83	911 950	483 069,17	9 348 016,36
TOTAL		300 000 000		15 462 154,58	36 736 675	36 736 675	411 689 626,94

Sursă: Formularul general de notificare a ajutorului de stat

19. Potrivit Contractului de recreditare nr.1 din 22 august 2022, încheiat între Ministerul Finanțelor și S.A. „Energocon”, responsabilitatea generală pentru implementarea proiectului este atribuită Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (atribuții preluate de către Ministerul Energiei, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 118 din 07.03.2023 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Energiei), iar responsabilitatea pentru utilizarea împrumutului și implementarea proiectului dat se pune în sarcina S.A. „Energocon”, Ministerului Energiei și Agenției Proprietății Publice. Totodată, autoritățile vizate vor asigura respectarea de către S.A. „Energocon” a prevederilor Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare nr.53417 din 12.07.2022.
20. Ministerul Energiei, conform Hotărârii Guvernului nr. 118 din 07.03.2023, este autoritatea administrației publice centrale responsabilă de asigurarea securității energetice, respectiv pentru implementarea proiectului „Securitatea furnizării gazelor naturale” în numele Guvernului Republicii Moldova, într-o manieră eficientă, în corespundere cu obiectivele Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului.
21. Totodată, în conformitate cu prevederile Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, achizițiile de gaze naturale de către S.A. „Energocon”, care urmează să fie finanțate din creditul acordat de BERD pentru Republica Moldova se realizează conform politicilor și normelor BERD privind achizițiile publice. Astfel, procesul de achiziții va începe cu publicarea unui anunț de precalificare, care va fi publicat pe site-ul web al BERD, în Jurnalul Oficial al UE (JOUE), Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare și pe site-ul întreprinderii. S.A.„Energocon” și BERD convin asupra listei și formei documentelor necesare pentru a fi prezentate de către toți participanții pentru a fi declarați precalificați.
22. Toate contractele atribuite în cadrul procedurilor de licitație vor face obiectul reexaminării ulterioare de către BERD.
23. De asemenea, în termen de 30 de zile de la sfârșitul lunii de livrare, S.A.„Energocon” va prezenta BERD confirmarea performanțelor complete și satisfăcătoare, inclusiv Raportul comercial și Raportul tehnic pentru furnizare și acceptarea gazelor naturale.

24. Ministerul Finanțelor va primi, lunar, dările de seamă de la S.A. „Energocom” privind debursările efectuate din contul împrumutului, însoțite de setul de documente confirmative.
25. Din informațiile prezentate de furnizor, din contul creditului acordat de către BERD, S.A. „Energocom”, în perioada semestrului II, 2022- semestrul I, 2023, a achiziționat un volum de gaze naturale de cca 3 281 728 Mwt la un preț mediu de achiziție de cca 91,40 Euro per Mwt. Furnizorii de gaze naturale contractați au fost selectați în baza licitațiilor după principiul „cel mai mic preț”.
26. Totodată, procurările de gaze naturale au loc în conformitate cu necesitățile Republicii Moldova pentru consumul curent, din acest motiv o prognoză sigură nu poate fi efectuată anticipat. Achizițiile sunt efectuate ca urmare a deciziilor Ministerului Energiei și Agenției Proprietății Publice, aprobate în cadrul Consiliului de administrare a societății.
27. Astfel, statul prin proiectul dat țintește spre consolidarea securității energetice a Republicii Moldova, prin implementarea unui mecanism de finanțare pe termen scurt și mediu în scopul prevenirii/atenuării eventualelor riscuri privind întreruperea alimentării cu gaze naturale. Implementarea acestuia va permite realizarea stocurilor strategice de gaze naturale, diversificărilor furnizorilor și a surselor de aprovizionare în conformitate cu prevederile Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale.

V. EVALUAREA MĂSURII DE SPRIJIN PRIN PRISMA EXISTENȚEI AJUTORULUI DE STAT

28. Cu referire la Acordul de Asocieră încheiat între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, Republica Moldova va coopera cu Uniunea Europeană în domeniul energetic, inclusiv în domeniul eficienței energetice, a transportului de gaze naturale, petrol sau energie electrică.
29. Potrivit art. 4 alin. (2) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, Guvernul asigură securitatea energetică a statului, securitatea aprovizionării cu gaze naturale prin aprobarea documentelor de politici, Regulamentului privind situațiile excepționale în sectorul gazelor naturale, Planului de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul gazelor naturale, componența și atribuțiile specifice ale Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova. De asemenea, monitorizează, prin intermediul organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, respectarea prevederilor prezentei legi privind securitatea aprovizionării cu gaze naturale, precum și prin realizarea altor acțiuni necesare stabilite în prezenta lege, inclusiv de a impune întreprinderile de gaze naturale cu obligații de serviciu public în vederea asigurării securității energetice a statului și aprovizionării cu resurse energetice a consumatorilor finali.
30. La data de 23.12.2009 a fost adoptată Legea nr.117 privind aderarea Republicii

Moldova la Tratatul de constituire a Comunității Energetice Europene, care permite Republicii Moldova să fie membru activ pe piața energetică regională și europeană racordându-și legislația națională în sectorul energetic la acquis-ul comunitar, oferind avantaje precum integrarea pe piața unică europeană de gaze naturale, asigurarea securității energetice în partea ce ține de aprovizionare cu gaze naturale din diverse surse, atragerea investițiilor etc.

31. Ca parte la tratat, Republica Moldova beneficiază de toate drepturile garantate părților contractante și se supune tuturor obligațiilor impuse părților de către tratat și actelor procedurale adoptate în contextul aplicării acestuia.
32. Unul din principalele obiective naționale din sectorul energetic, reieșind din situația actuală în domeniul specific de asigurare a securității energetice (influențat de lipsa diversificării resurselor energetice din mai multe surse), având în vedere angajamentele asumate de Republica Moldova prin aderarea la Tratatul Comunității Energetice, constă în identificarea surselor sigure de aprovizionare a gazelor naturale și energie electrică.
33. Astfel, în conformitate cu prevederile pct. 54 din Strategia Energetică a Republicii Moldova până în anul 2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 102/2013, Guvernul Republicii Moldova a stabilit trei obiective generale în sectorul energetic:
 - ✓ asigurarea securității aprovizionării cu gaze naturale și diversificării surselor de aprovizionare;
 - ✓ dezvoltarea piețelor concurențiale și integrarea lor regională și europeană;
 - ✓ asigurarea durabilității sectorului energetic și combaterea schimbărilor climatice.
34. Iar, potrivit Hotărârii Parlamentului nr.153 din 15.07.2011 pentru aprobarea Strategiei securității naționale a Republicii Moldova, securitatea energetică, parte componentă indispensabilă a securității naționale, reprezintă un ansamblu de măsuri orientate spre **consolidarea sectorului energetic prin diversificarea surselor de achiziție a resurselor energetice, prin crearea sau arendarea, în măsura posibilităților, a depozitelor de stocare a gazelor naturale.**
35. Cu referire la informațiile prezentate de către Ministerul Finanțelor în formularul general de notificare și dat fiind faptul că, Republica Moldova este una dintre cele mai vulnerabile țări din Europa de Sud-Est în ceea ce privește securitatea aprovizionării cu gaze naturale și ținând cont că gazele naturale necesare pentru consum sunt importate în totalitate dintr-o singură sursă (SAP „Gazprom”), s-a constatat existența unor riscuri majore pentru statul nostru în cazul limitării sau sistării gazelor naturale importate/furnizate în conformitate cu contractul de furnizare a gazelor naturale, încheiat între SA „Moldovagaz” și SAP „Gazprom”. Vulnerabilitatea respectivă a fost confirmată în luna octombrie 2021, în contextul limitărilor privind furnizarea gazelor naturale de către SAP „Gazprom” și incertitudinii privind semnarea/prelungirea contractului de furnizare a gazelor

naturale dintre SA „Moldovagaz” și SAP „Gazprom”.

36. În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.589/2022, S.A. „Energocom” din data de 12.08.2022, pe un termen de 3 ani, are obligația de serviciu public în vederea asigurării securității aprovizionării cu gaze naturale în situații de urgență, prin realizarea achizițiilor și/sau asigurarea stocurilor de gaze naturale, astfel exercitând prerogativele statului, în asigurarea populației cu resurse energetice.
37. Iar, prin Hotărârea Guvernului nr.668/2022, gazele naturale achiziționate și stocate de către S.A. „Energocom”, care fac obiectul stocurilor de securitate se utilizează, total sau parțial, doar în baza deciziei Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, adoptată în cazul apariției unei situații excepționale, inclusiv în cazul declarării stării de urgență.
38. Potrivit actelor enunțate din prezenta decizie și a dispozițiilor Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, S.A. „Energocom” este una din instituțiile-cheie desemnată de către stat în scopul asigurării securității energetice a țării.
39. Obiectivele strategice specifice ale S.A. „Energocom”, prevăzute în Planul de afaceri a întreprinderii, aprobat de către Adunarea generală a acționarilor S.A. „Energocom” ce urmează a fi întreprinse până în anul 2024, constau în asigurarea aprovizionării cu gaze naturale prin diversificarea căilor și a surselor de aprovizionare, stocarea acestora în depozitele de stocare a gazelor naturale din țările vecine și consolidarea rolului Republicii Moldova în calitate de țară de tranzit al gazelor naturale.
40. Asigurarea securității energetice a statului și furnizarea resurselor necesare în acest scop reprezintă sarcina publică a statului și face parte din categoria prerogativelor de autoritate publică.
41. În contextul crizei energetice cu care Republica Moldova se confruntă, fapt care implică atât necesitatea identificării și contractării furnizorilor alternativi de resurse energetice, cât și în vederea executării obligațiilor care-i revin din cadrul juridic național și a dispozițiilor Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, care sunt obligatorii și executorii, activitatea exercitată de către S.A. „Energocom” în speța dată, poate fi apreciată ca o sarcină publică a statului și face parte din categoria prerogativelor de autoritate publică.
42. În altă ordine de idei, în calitate de beneficiari ai proiectului, în mod indirect, vor fi toți consumatorii de gaze naturale din Republica Moldova, atât cei protejați, cât și cei întreruptibili, ori în cazul dependenței directe de importul a 100% de gaze naturale de la un furnizor și a celui indirect, în ceea ce privește procurarea a cca 80% energie electrică de la un furnizor care produce energie în baza gazelor naturale importate de la același furnizor (SAP „Gazprom”), asigurarea aprovizionării cu gaze naturale devine un element cheie în viabilitatea economiei și menținerea securității energetice a țării.

43. Conform punctului 17 a *Comunicării Comisiei Europene privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alin. (1) din Tratatul de funcționare a Uniunii Europene*, se poate considera că o entitate acționează prin exercitarea prerogativelor de autoritate publică în cazul în care activitatea respectivă face parte din funcțiile esențiale ale statului sau este legată de acele funcții, prin natura sa, prin obiectivul său și prin normele care se aplică în cazul acesteia.
44. În altă ordine de idei, activitățile care sunt legate de exercitarea prerogativelor de putere publică potrivit *Comunicării Comisiei Europene privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alin. (1) din Tratatul de funcționare a Uniunii Europene*, nu au un caracter economic care să justifice aplicarea normelor de concurență.
45. Prin urmare, măsura de sprijin notificată de către Ministerul Finanțelor, în scopul exercitării activității care urmează a fi realizată de către S.A. „Energocom”, de asigurare a diversificării surselor de aprovizionare cu gaze naturale și stocării acestora, ceea ce are loc în procesul de implementare a proiectului "Securitatea furnizării gazelor naturale", este acordată de stat în vederea exercitării prerogativelor de autoritate publică, făcând parte din funcțiile esențiale de asigurare a securității energetice ale statului, astfel nu întrunește criteriile prevăzute de Legea nr.139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat și nu constituie ajutor de stat.

VI. EXPERIENȚA UNIUNII EUROPENE

46. Curtea de Justiție a Uniunii Europene s-a expus în anul 1997, privind litigiul dintre Diego Cali & Figli Srl și Servizi Ecologici Porto di Genova SpA (cazul C- 343/95) cu privire la desemnarea Servizi Ecologici Porto di Genova SpA de către autoritatea portuară din orașul Genoa, Republica Italia cu drepturi exclusive pe sectorul portuar specializat în încărcare și descărcare de produse petroliere, în cadrul căreia compania dată, angajată în prestarea serviciilor enunțate percepe taxe aferente, care sunt stabilite unilateral de către autoritatea portuară pe baza tonajului navei și a cantității de produs încărcate sau descărcate, de la agenții economici care dețin navele care acostează în portul respectiv. În urma examinării litigiului dat, s-a constatat că activitățile care fac parte din funcțiile esențiale ale unui stat membru nu vor constitui activități economice în sensul legii comunitare a concurenței.

Reieșind din constatările expuse supra, în temeiul art. 41 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012 și art. 10 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat, Plenul Consiliului Concurenței

DECIDE:

1. Măsura de sprijin notificată de către Ministerul Finanțelor privind acordarea unui împrumut cu dobânzi preferențiale S.A.”Energocom”, în scopul

implementării proiectului "Securitatea furnizării gazelor naturale", nu constituie ajutor de stat în sensul art. 3 din Legea nr. 139 din 15.06.2012 cu privire la ajutorul de stat.

2. Decizia intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștința Ministerului Finanțelor.
3. Partea dispozitivă a prezentei decizii va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Alexei GHERȚESCU
Președinte